

Hästar och anläggningar med häst 2004

Resultat från en intermitterent undersökning

Horses and horse establishments in 2004

I korta drag

Antal hästar

Antalet hästar i hela Sverige har uppskattats till 283 100. Referenstidpunkt är oktober 2004. Hästantalet är tydligt beroende av befolkningens storlek. De län som har störst befolkning har också störst antal hästar.

Antal anläggningar med häst

Undersökningen redovisar totalt 56 000 anläggningar med hästhållning. I undersökningen är en anläggning definierad som t.ex. en travtränare, en ridskola, ett jordbruk eller en fastighetsägare. Dessa betraktas som en enhet, även då de hyr ut stall/stallplatser till personer som sköter sina hästar självständigt.

Hästar i tätort och glesbygd

Undersökningen visar att $\frac{3}{4}$ av alla hästar och $\frac{2}{3}$ av hästanläggningarna finns inom större tätorter och tätortsnära områden.

Per Persson, SJV, tfn 036-15 60 73, per.persson@sjv.se

Statistiska centralbyrån
Statistics Sweden

Margareta Bratt, SCB, tfn 019-17 67 27, margareta.bratt@scb.se
Rolf Selander, SCB, tfn 019-17 66 27, rolf.selander@scb.se

Statistiken har producerats av SCB på uppdrag av Jordbruksverket, som ansvarar för officiell statistik inom området.

ISSN 1404-5834 Serie JO – Jordbruk, skogsbruk och fiske. Utgivet den 8 juni 2005.

Tidigare publicering: Se avsnittet Fakta om statistiken.

Utgivare av Statistiska meddelanden är Svante Öberg, SCB.

Innehåll

Statistiken med kommentarer	3
Tabeller	4
Teckenförklaring	4
1. Antal hästar, hästar per 1 000 invånare och antal anläggningar med häst	4
2. Antal hästar efter tätort	5
3. Antal anläggningar med häst efter tätort	5
Diagram	6
1. Antal hästar, redovisning per län	6
2. Antal hästar per 1 000 invånare, redovisning per län	6
Kartor	7
1. Antal hästar, redovisning per län	7
2. Antal hästar per 1 000 invånare, redovisning per län	8
Fakta om statistiken	9
Detta omfattar statistiken	9
Definitioner och förklaringar	9
Så görs statistiken	10
Statistikens tillförlitlighet	10
Ramtäckning	10
Bortfall	10
Mätfel	11
Slumpfel	11
Bearbetning	11
Bra att veta	11
Annan statistik	11
Elektronisk publicering	12
In English	13
Summary	13
List of tables	13
List of terms	14

Statistiken med kommentarer

I detta statistiska meddelande redovisas resultat från den intermittenta undersökning om antal hästar och anläggningar med häst som genomfördes hösten 2004. Referenstidpunkt är i huvudsak den 14 oktober 2004.

Antal hästar

Antalet hästar i hela landet har skattats till 283 100. Eftersom undersökningen till stor del utförts med hjälp av slumpmässiga urval, är skattningen behäftad med ett slumpfel. På riksnivå är medelfelet 3,1%, vilket ger ett 95%-igt konfidenstervall på $\pm 17\ 800$. Detta innebär att med 95% sannolikhet ligger det sanna värdet i intervallet 265 000 – 300 000.

Antalet hästar har också skattats på länsnivå. Medelfelen på denna nivå blir självklart högre.

Antalet hästar är starkt positivt korrelerat med antal invånare. Två län avviker från mönstret. Stockholms län har färre hästar och Gotlands län avsevärt fler hästar per 1 000 invånare än övriga län.

Antal hästar per 1 000 invånare

Det genomsnittliga antalet hästar per 1 000 invånare uppgår till 31. Endast fyra län har en lägre siffra. Ett av dessa är Stockholms län, som ligger i särklass lägst med 15 hästar per 1 000 invånare. Eftersom detta län också har störst befolkning, påverkas uppgiften för hela riket kraftigt av detta.

Gotlands län ligger allra högst med 101 hästar per 1 000 invånare. Gotlands låga befolkningstal gör dock att uppgiften på riksnivå påverkas relativt lite. Näst högst ligger Kalmar län med 55 hästar per 1 000 invånare.

I övrigt ligger 17 län i intervallet 29-45 hästar per 1 000 invånare.

Antal anläggningar

Antalet anläggningar med häst har skattats till 56 000. Ett jordbruk respektive en fastighet med stall betraktas i undersökningen som en anläggning, även om flera personer hyr stall/stallplats där och sköter sina hästar självständigt.

Antal hästar och anläggningar med häst efter tätort

Hästhållningen redovisas efter följande två grupper av orter där stall finns:

Grupp 1. Större tätorter och tätortsnära områden

Grupp 2. Mindre tätorter och glesbygd

Undersökningen visar att $\frac{3}{4}$ av alla hästar och $\frac{2}{3}$ av anläggningarna finns inom större tätorter och tätortsnära områden.

Tabeller

Teckenförklaring

Explanation of symbols

–	Noll	Zero
0	Mindre än 0,5	Less than 0.5
0,0	Mindre än 0,05	Less than 0.05
..	Uppgift inte tillgänglig eller för osäker för att anges	Data not available
.	Uppgift kan inte förekomma	Not applicable
*	Preliminär uppgift	Provisional figure

1. Antal hästar, hästar per 1 000 invånare och antal anläggningar med häst

1. Number of horses, number of horses per 1 000 inhabitants and number of horse establishments

Län	Antal hästar	Medel-fel %	Därav hästar på jordbruk ¹	Antal hästar/ 1 000 invånare	Antal anläggningar	Medel-fel %
Stockholms	27 300	14,5%	6 712	15	2 700	9,3%
Uppsala	8 700	9,8%	3 739	29	1 600	12,5%
Södermanlands	11 200	11,6%	3 964	43	1 700	8,8%
Östergötlands	15 400	9,7%	5 108	37	2 800	7,1%
Jönköpings	12 300	9,3%	4 988	37	2 500	6,0%
Kronobergs	7 700	32,5%	3 753	43	2 300	21,7%
Kalmar	12 900	9,7%	4 654	55	2 600	7,7%
Gotlands	5 800	8,6%	2 766	101	1 300	11,5%
Blekinge	4 700	12,8%	1 519	31	1 200	16,7%
Skåne	35 800	5,3%	13 067	31	6 800	4,4%
Hallands	11 500	8,3%	4 708	41	2 400	8,3%
Västra Götalands	50 200	8,6%	17 306	33	10 400	9,1%
Värmlands	12 500	10,0%	3 605	46	2 900	8,6%
Örebro	9 800	15,3%	3 170	36	2 000	7,5%
Västmanlands	11 800	23,3%	3 625	45	1 700	8,8%
Dalarnas	9 500	20,0%	2 844	34	2 600	13,5%
Gävleborgs	9 300	9,1%	3 094	34	2 500	10,0%
Västernorrlands	7 200	13,9%	2 507	29	1 800	13,9%
Jämtlands	5 400	20,4%	2 093	42	1 100	18,2%
Västerbottens	8 800	30,1%	1 562	34	1 800	16,7%
Norrbottnens	5 300	20,8%	876	21	1 500	23,3%
Hela riket	283 100	3,1%	95 660	31	56 000	2,7%

¹ Enligt Lantbruksregistret, juni 2003

2. Antal hästar efter tätort

2. Number of horses by code for locality

Länsgrupp NUTS2	Grupp 1 Större tätorter och tätortsnära		Grupp 2 Mindre tätorter och glesbygd		Summa	Totalt antal hästar
	Andel hästar	Medel- fel	Andel hästar	Medel- fel		
Stockholm (SE01)	96%	±3	4%	±3	100,0%	27 300
Östra Mellansverige (SE02)	81%	±2	19%	±2	100,0%	56 900
Sydsverige (SE04)	91%	±2	9%	±2	100,0%	40 500
Norra Mellansverige (SE06)	61%	±4	39%	±4	100,0%	31 300
Mellersta Norrland (SE07)	40%	±5	60%	±5	100,0%	12 600
Övre Norrland (SE08)	48%	±10	52%	±10	100,0%	14 100
Småland och öarna (SE09)	60%	±3	40%	±3	100,0%	38 700
Västsverige (SE0A)	75%	±4	24%	±4	100,0%	61 700
Hela riket	74%	±1	26%	±1	100,0%	283 100

3. Antal anläggningar med häst efter tätort

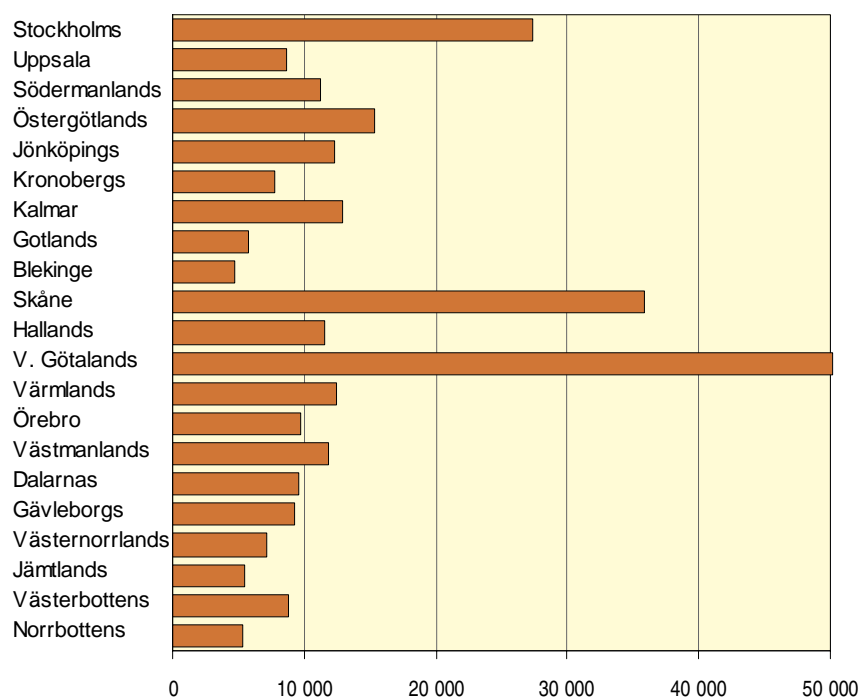
3. Number of horse establishments by code for locality

Länsgrupp NUTS2	Grupp 1 Större tätorter och tätortsnära		Grupp 2 Mindre tätorter och glesbygd		Summa	Totalt antal anlägg- ningar
	Andel anlägg- ningar	Medel- fel	Andel anlägg- ningar	Medel- fel		
Stockholm (SE01)	96%	±2	4%	±2	100,0%	2 600
Östra Mellansverige (SE02)	75%	±2	25%	±2	100,0%	9 800
Sydsverige (SE04)	89%	±2	11%	±2	100,0%	8 000
Norra Mellansverige (SE06)	55%	±3	45%	±3	100,0%	7 900
Mellersta Norrland (SE07)	37%	±5	63%	±5	100,0%	3 000
Övre Norrland (SE08)	48%	±7	52%	±7	100,0%	3 300
Småland och öarna (SE09)	56%	±2	44%	±2	100,0%	8 700
Västsverige (SE0A)	70%	±2	30%	±2	100,0%	12 700
Hela riket	68%	±1	33%	±1	100,0%	56 000

Diagram

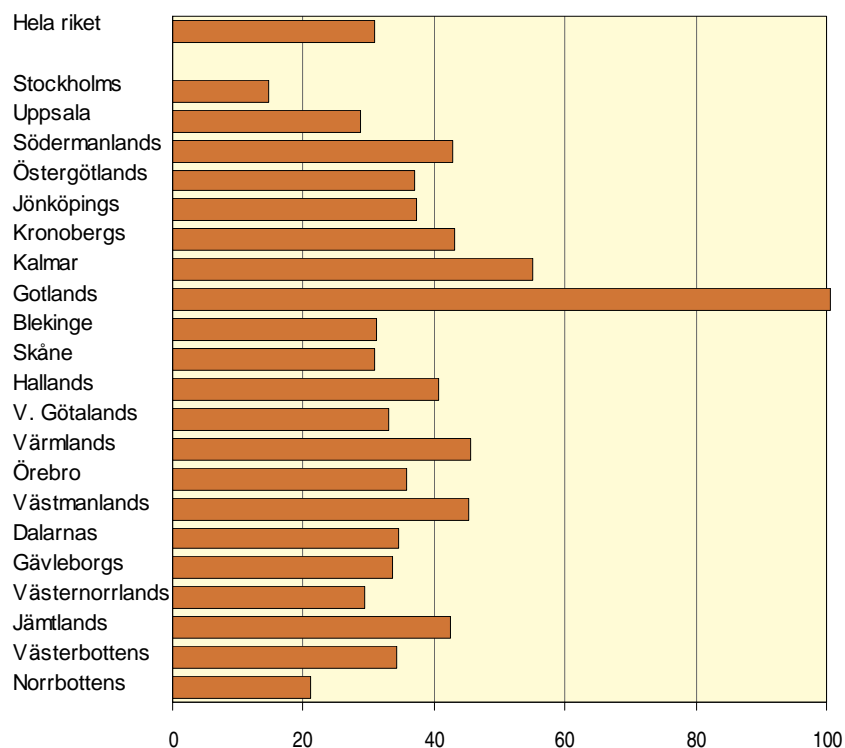
1. Antal hästar, redovisning per län

1. Number of horses by county

2. Antal hästar per 1 000 invånare, redovisning per län

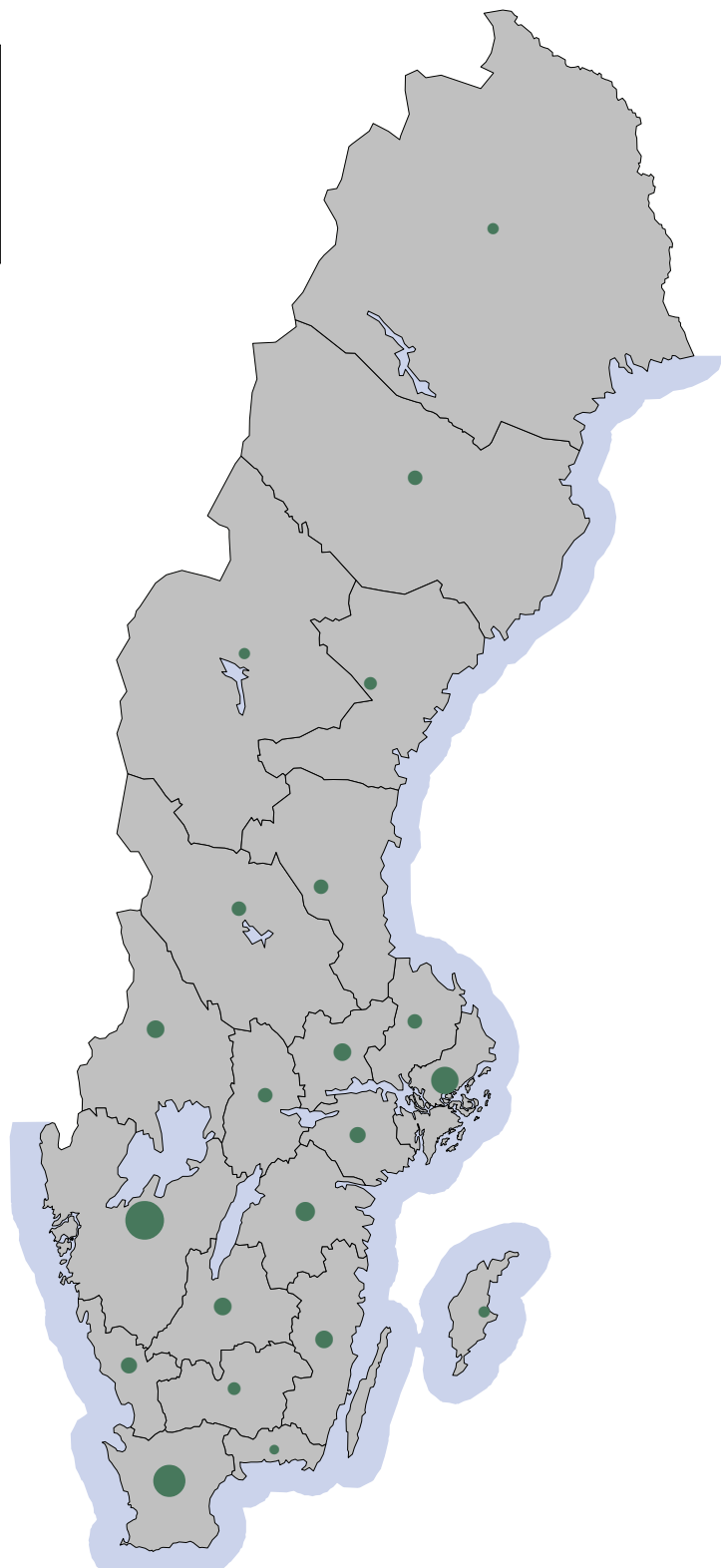
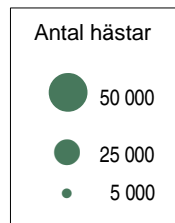
2. Number of horses per 1 000 inhabitants. Presented by county

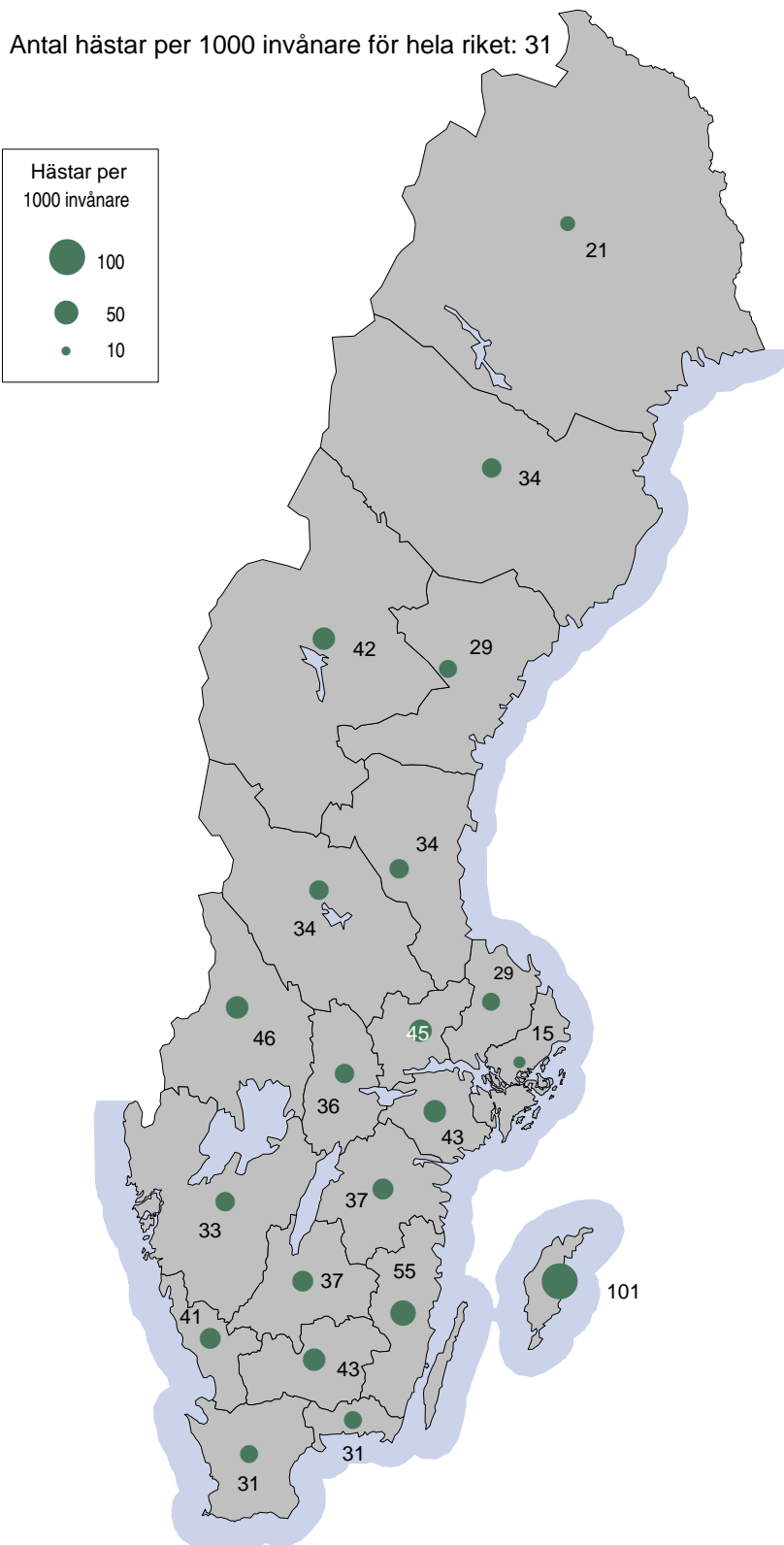
Kartor

1. Antal hästar, redovisning per län

1. Number of horses by county

2. Antal hästar per 1 000 invånare, redovisning per län
 2. Number of horses per 1 000 inhabitants. Presented by county

Fakta om statistiken

Efterfrågan på uppgifter om hästhållningens omfattning och struktur har ökat. Hästnäringen är betydelsefull ur många aspekter. Den ekonomiska potentialen inom näringen har uppmärksammats, men det finns många andra viktiga aspekter, som t.ex. miljö, idrott och jämställdhet samt djurskydd. Befintlig kunskap har varit mycket begränsad. Med anledning av ett regeringsuppdrag uppdrog Jordbruksverket åt SCB att undersöka antal hästar och antal anläggningar med hästhållning i Sverige.

Syftet med SCB:s undersökning:

1. Ge underlag för en punktskattning av antal hästar, med fördelning på län och tätort/glesbygd och en skattning av punktskattningens osäkerhet.
2. Ge en representativ ram med hästanläggningar. Ramen skall kunna användas för kommande studier om hästar och hästhållning.

Detta omfattar statistiken

Definitioner och förklaringar

Anläggning

Målpopulationen utgörs av anläggningar med häst. Utifrån uppgifter om hur många hästar det finns på anläggningen kan sedan antal hästar skattas. Exempel anläggningar är ridskolor, trav- och galoppstall, stuterier, privatpersoner/familjer med stall samt jordbruk. Det betraktas som en anläggning även om flera personer hyr stall och sköter hästarna självständigt.

Tätortsklass

Jordbruksverket har för annan statistikframtagning skapat en egen regional indelning utifrån SCB:s definition av tätort respektive glesbygd. Denna är fastighetsbaserad och utformad så att hänsyn tas till fastighetens avstånd till tätortsgrens. Den använda indelningen är definierad på följande sätt för fastighetsbeståndet i riket:

Tätortstyp	
GLE	Glesbygd + tätorter med mindre än 1 000 invånare
TOG	Tätorter med 1 000 - 10 000 invånare, ej tätortsnära
TON	Tätortsnära. Differentierat efter avstånd: - Stockholm, Göteborg, Malmö: Avstånd 60 km - Tätorter med över 70 000 invånare exkl. ovanstående: Avstånd 30 km - Tätorter med 10 000 – 69 999 invånare: Avstånd 20 km
TOT	Tätorter med mer än 10 000 invånare

I undersökningen reducerades antalet grupper till två:

Grupp 1 = TON + TOT

Grupp 2 = TOG + GLE

Så görs statistiken

Anläggningar med häst den 14 oktober 2004 behövde identifieras. För att kunna hantera olika typer av anläggningar delades populationen in i fyra delpopulationer:

1. Delpopulation 1 (DP1): Ridskolor samt professionella tränare inom trav och galopp.
2. Delpopulation 2 (DP2): Jordbruksföretag.
3. Delpopulation 3 (DP3): Fastigheter. Fastigheter knutna till företag som ingår i DP2 har uteslutits i möjligaste mån.
4. Delpopulation 4 (DP4): Hästanläggningar i kommuner, främst i storstadsområden, där kommunförvaltningen har god kännedom om hästbeståndet.

För att vara säker på att urvalet innehåller tillräckligt med objekt i viktiga redovisningsgrupper, definierades dessa redovisningsgrupper som egna strata. Sedan fördelas stickprovsstorleken till dessa strata på ett sätt som gör att urvalet innehåller ett tillräckligt antal objekt från varje aktuell redovisningsgrupp.

Statistikens tillförlitlighet

En särskild evalueringsstudie genomfördes i februari 2005. Därvid undersöktes:

- Tillsynsregistren från ett antal kommuner för att studera ramtäckning
- Bortfallsuppföljning genom telefonintervjuer
- Mätfel genom att specialgranska vissa blanketter

Ramtäckning

Baserat på tillsynsregister (listor över anläggningar med hästhållning) från 13 kommuner hamnar ett mindre antal fastigheter med hästhållning utanför den urvalsram som använts i huvudundersökningen från hösten 2004. Generalisering för hela riket, baserat på uppgifterna från dessa 13 kommuner, ger resultatet att undertäckningen är i storleksordningen 3% av fastigheterna vilket förorsakar en underskattning på ca 3 000 hästar för hela landet.

Bortfall

Effekten av bortfallet för de olika delpopulationerna:

- DP1, ridskolor: Antal hästar per anläggning är något lägre inom telefonuppföljningen.
- DP1, tränare: Antal hästar per tränare ligger på samma nivå inom telefonuppföljningen.
- DP2 utan häst enligt LBR 2003: Andelen företag med häst är dubbelt så stor jämfört med dem som svarat på huvudundersökningen. Därtill är antal hästar per företag nästan det dubbla i telefonuppföljningen.
- DP3: Andelen fastigheter med häst är något lägre inom telefonuppföljningen och antal hästar per fastighet är också lägre.

Mätfel

- Det finns indikationer på att antalet hästar inom delpopulationen 'Jordbruksföretag med häst enligt LBR 2003' är överskattad. Skillnaden är dock inte statistiskt säkerställd.
- Gransknings- och rättningsproceduren har totalt sett inneburit en uppjustering av punktskattningen av antal hästar för hela landet jämfört med den preliminära skattningen.

Slumpfel

Delpopulation	Punkt-skattning	Medelfel, %
DP1 tränare	10 300	1,4%
DP1 ridskolor	16 200	2,6%
DP2 med häst enligt LBR 2003	91 700	0,0%
DP2 utan häst enligt LBR 2003	16 100	4,2%
DP3	137 800	6,0%
DP4	11 000	0,0%
Totalt	283 100	3,1%

Medelfelet innebär för t.ex. totala antalet hästar i hela landet att det sanna värdet med 95% sannolikhet ligger i intervallet $283\,100 \pm (2 \cdot 3,1\% \cdot 283\,100)$ vilket uträknat blir $283\,100 \pm 17\,800$.

Bearbetning

De inkomna uppgifterna dataregistrerades och granskades. I samband härmed gjordes såväl manuella som maskinella kontroller. Rättelser gjordes dels vid dataregistreringsfel, dels då det utifrån blanketten i övrigt var möjligt att registrera korrekta uppgifter.

Bra att veta

Annan statistik

Före år 2000 har ingen undersökning om det totala hästantalet gjorts av SCB på minst 50 år. Antal hästar på jordbruksföretag har dock kontinuerligt redovisats inom ramen för jordbruksstatistiken. Senast publicerades uppgifter, avseende juni 2003, i statistiskt meddelande JO 20 SM 0401, där antal hästar redovisas på kommunnivå. F.n. uppskattas dock endast ca $\frac{1}{3}$ av alla hästar finnas på jordbruksföretag.

År 2000 genomförde SCB en telefonenkät till länsveterinärerna för att få reda på hur många hästar dessa uppskattade att det då fanns inom respektive län. Antalet hästar beräknades vid detta tillfälle till ca 285 000. Syftet med denna undersökning var att ge en ungefärlig storleksordning på hästpopulationen.

Elektronisk publicering

Detta statistiska meddelande finns kostnadsfritt åtkomligt på Jordbruksverkets webbplats www.sjv.se under Statistik & fakta och på SCB:s webbplats www.scb.se under Jord- och skogsbruk, fiske.

Statistiska meddelanden inom området jordbruksstatistik trycks fr.o.m. år 2002 inte längre upp för distribution. I stället för att prenumerera på tryckta Statistiska meddelanden finns möjlighet att, vid varje tillfälle som officiell jordbruksstatistik publiceras, utan avgift erhålla ett meddelande om detta per e-post tillsammans med publikationen i pdf-format. De som önskar ingå i denna form av prenumerationservice skall sända en anmälan per e-post till gunilla.thorsell@sjv.se.

Enskilda exemplar av publikationerna kan erhållas som papperskopior till ett pris av 50 kr per exemplar. Dessa kan vid varje enskilt fall beställas av Marjatta Niemi tfn: 036 – 15 59 34, fax: 036 – 34 01 96, post: Jordbruksverket, 551 82 Jönköping, e-post: marjatta.niemi@sjv.se.

In English

Summary

Horses are considered to be of increasing importance in Swedish society. Up until now statistics on horses have only been minor. Horses at agricultural holdings have been covered regularly, but these consist of only one-third of all horses in Sweden.

In autumn 2004, Statistics Sweden was commissioned by the Swedish Board of Agriculture to carry out a survey aiming at estimating the total number of horses and the number of establishments with horses. An establishment can be e.g. a trainer, a riding school, a farm holding or a private family stable. It is looked upon as one unit even in the case that there are several owners/users of the horses who care for the horses independently.

The results of this survey are presented here.

Methodology

Target population

All establishments with horses

Frame population

The population was divided into four sub-populations:

- Riding schools and professional trainers in trotting and racing. Total coverage
- Agricultural holdings. Sample survey
- Cadastre units of a type that might include a stable. Sample survey
- A few municipalities, mainly in urban areas. Total coverage

Data was gathered mainly by a postal survey, except for municipalities, for which data was gathered by collecting administrative registers covering stable inspections.

Results

According to the survey, there were 283 100 horses in Sweden in October 2004. There were 56 000 establishments with horses.

The number of horses shows a strong positive correlation to the number of inhabitants. As an average for the whole country, there are 31 horses for every 1 000 inhabitants.

List of tables

Explanation of symbols	4
1. Number of horses, number of horses per 1 000 inhabitants and number of horse establishments	4
2. Number of horses by code for locality	5
3. Number of horse establishments by code for locality	5

List of terms

Andel	Proportion; share
Anläggning	Establishment
Antal	Number
Därav	Of which
Enligt	According to
Grupp 1	Group 1: City area and adjoining rural area
Grupp 2	Group 2: Other urban and rural area, not included in Group 1
Hela riket	The whole country
Hästar	Horses
Hästhållare	Horsekeeper
Invånare	Inhabitants
Jordbruk	Agriculture
Juni	June
Lantbruksregistret	Farm Register
Län	County
Medelfel	Standard error
Punktskattning	Point estimate
Totalt	Total